

HATÁRÓR

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Dévidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy évre 12 K., félévre 6 K., negyedévre 3 K.
Egyes szám 12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
csütörtökön reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
UJVIDÉK, PETŐFI-UTCA 47. SZAM, ahova a lap szellemi
s anyagi részét illető közlemények küldendők.

Helyes pályaválasztás.

Helyesen választani — már tudnillik két baj közül — és e választást illetően minél gyorsabban tisztába jönni, ez kétségkívül nagy mesterség.

Olyan képesség ez, melyet az embernek kicsi gyermekkorában már gyakorolnia kellene, mely nem születik az emberrel, hanem gyakorlás, gondolkodás és éber figyelem által kell azt elsajátítani.

Azok az egyszerű esetek nem éppen fölötté sűrűn fordulnak elő az életben, ahol két cselekmény között választhatunk, melyeknek egyike nyilvánvaló előnyt, a másik meg szintoly hátrányt, vagy kárt von maga után. Ilyen esetben a legkorlátabb érznek is könnyű a választás.

De ahhoz már több kell és pedig fontos esetekben kiváló lélekjelenlét, éles és világos ítélő tehetség, hogy gyorsan felismerhessük a két baj közül, melyik a kisebbik, ha mind a két felől hátrányok és kellemetlenségek mutatkoznak.

Ha figyelemmel kíséjük az élet folyamát, bizonyára észre kell vennünk, hogy e felismerésre, egy kisebb bajnak önkéntes elvállalására, miáltal a nagyobbat kikerülhetjük, majdnem minden esetben szükségünk van; sőt bátran lehet állítani: életünk főfeladatainak egyike az, hogy két baj közül mindig a kisebbiket válasszuk.

Olyan esetekről nem is szólunk, ahol a választás annyira könnyű és magától értetődik, hogy szükségtelen a meggondolás.

De vannak más, komoly életkérdések, melyek gyakran felmerülnek, amikor mind a két baj egyenlő nagynak, egyenlő súlyosnak látszik s melyek egyikét semmiképpen sem lehet kikerülni s melyekben nehéz felelősség is rejlik. A helyes vagy helytelen „választásunktól” saját vagy szeretetteink boldogsága vagy boldogtalansága függ; igaz, hogy ilyen kérdéseknél legkritikább esetekben szükséges a hirtelen elhatározás, ami nagy erencse is.

Ilyen fontos esetekben vesszük legelőször hasznát a meggondolás képességünknek. Itt ugyancsak össze kell szednünk minden észbeli tehetségünket, minden

legcsekélyebb körülményt, minden viszonyt és lehetőséget mérlegelni kell, meggondolni, megvizsgálni, megfontolni, higgadt vérrel, nyugodt lélekkel; nem szabad elfeledni, hogy igen gyakran csekélynek, hitványnak vélt okok, melyeket figyelemre nem méltattunk, éppen a legsúlyosabb következményekkel járnak. Nem a lezuhant óriási szikla idézi elő a legnagyobb veszedelmet, mert hiszen az messziről látható, de egy ökölnyi kő, melyet gonosz kéz — vagy tán véletlen is a vágányra helyezett, kivetheti helyéből a gőzmozdony kerekét és az egész vonat emberekkel és szállítmányokkal együtt a mélységbe zuhan.

De aki gondolkodni és meggondolni tanult, aki tanulta: gyors elhatározással, bizton, két csekély baj közül a kisebbiket választani, az helyesen fog határozni nagy, komoly, messzire kiható kérdésekben is.

A létezőt való küzdelemben akkor vihatjuk ki a diadalt, ha kora ifjúságunktól kezdve ahhoz szoktatjuk magunkat, hogy nemcsak a pillanatnyi ötletnek, az indulatoknak és vágyaknak, de a józan észnek is helyet adunk a tanácsban; és pedig az elnöki szék legyen az övé, midőn az élet jelentéktelenebb, mindennapi eseteiben határozunkunk kell: ha ezt megszoktuk, akkor fontosabb kérdésekben is hallgatni fogunk az elnöklő ész szavára és ha annak józan szavára és sugallatára hallgatni tanultál a fontosabb kérdésekben: akkor meg lesz könnyítve az elhatározás a legfontosabb kérdésekben is.

A legfontosabb kérdések pedig az életársnak és a kenyérkereseti pályának a megválasztása, mert ezeknek helyes-vagy helytelenségétől függ az emberek életboldogsága, vagy boldogtalansága.

Alkoholizmus és tüdővész.

Irta: Hollós József dr.

II.

A gümőkór bacillusával szemben is — igen természetesen — fölötté megcsökken az alkoholizált szervezet ellentálló képessége. Alkoholisták nemcsak könnyebben szerzik meg a gümőkört, de az sokkal rosszindulatúbb, sokkal

rohamosabb kifejlődést is náluk. A boncaszlat tapasztalatai ezt eléggé bizonyítják. De sokkal szembeötlőbb és szomorúbb bizonyítékokat szolgáltat maga a statisztika. Ha összehasonlítjuk egyes országok vagy országrészek tüdővészstatisztikáját az illető vidékek alkoholfogyasztásával, úgy azonnal szembeötlök a kétfőnek szoros kapcsolata. Ime néhány példa Franciaországból, hol az alkoholizmus a legnagyobb s vele együtt a lakosság elkorcsosulása is a legszembeötlőbb.

Havre-ban és Rouen-ban évenként 14 liter abszolút alkohol jut egy-egy lélekre. E városokban 10.000 lakosból 522 halt meg évenként tüdővészben, míg Toulouse-ban, ahol az évi alkoholfogyasztás fejenként csak 2 liter, a tüdővészben elhaltak száma 10.000 lakos közül évenként csak 195.

Egy nagy statisztikai összeállításból a következő adatok derültek ki: 12 liter fejenként való alkoholfogyasztás mellett volt 30—40 tüdővészhalálozás 1000 emberből; 13 liter fejenként való alkoholfogyasztás mellett volt 40—50 tüdővészhalálozás 1000 emberből; 14 liter fejenként való alkoholfogyasztás mellett volt 50—60 tüdővészhalálozás 1000 emberből; 16 liter fejenként való alkoholfogyasztás mellett volt 70—80 tüdővészhalálozás 1000 emberből; 17 liter fejenként való alkoholfogyasztás mellett volt 80—90 tüdővészhalálozás 1000 emberből; 18 liter fejenként való alkoholfogyasztás mellett volt 90-en felül tüdővészhalálozás 1000 emberből.

Sajnos, hazánkra nézve egyes vidékek alkoholfogyasztásáról megbízható statisztikával nem rendelkezünk, de kétségtelen, hogy a legalkoholizáltabb vidék a borivó Bácska, amelyben a tüdővész is a legnagyobb mértékben szedi áldozatait. Innen kerül ki egyszersmind a legtöbb elmebeteg és bűntevő. Hasonló eredményekre jutunk, ha az egyes foglalkozási ágak tüdővészstatisztikáit vizsgáljuk. Csakhamar kiderül itt is a két betegség között való szoros összefüggés. És hogy ez nem csupán a munkásosztályra vonatkozik, annak kitűnő bizonyítéka a berlini vendéglősök betegsegélyező pénztárának kimutatása, amely szerint Berlinben az összes korcsmárosok és vendéglősök között 45 százalék halt meg gümőkórban, miáltal az átalános tuberkulózis halálozás 15 százalékot tesz ki.

A szegényebb néposztályra nézve mindenestre fokozott mértékben esik számításba a szeszes italok fogyasztása, mert keserves keresményét nagy mértékben igénybe veszi. Dr. Stein Fülöp vizsgálatai szerint Budapesten a mértékletesen ivó és szervezett munkások keresetüknek 18 százalékát költik szeszes italokra. Saját vizsgálataim szerint, amelyeket 7 év előtt az újpesti villamosági gyárban végeztem, az átlagszám ennél jóval nagyobb volt. Ha a munkás ezt az összeget akár nyomorult lakásviszonyainak, akár táplálkozásának megjavítására

**Az Ujvidéki Népbank
Részvény-Társaság**

! netto 5 $\frac{1}{2}$ % kamatot fizet !

! betétek után !

fordítaná, már ezzel jelentékenyen emelné a bacilusokkal szemben való ellentárási képességét.

A szesz italok démona azonban nem elégszik meg a közvetlen áldozataival és nem csupán az italt élvező egyének sejtjeit betegíti meg és teszi alkalmatlanná a gümöbacilusok ellen való küzdelemre. Még fokozottabb mértékben áll ez az alkoholisták utódaira nézve, akik már örökségbe kapják az egész szervezet csökkent ellentárási képességét mindenféle káros behatással szemben. Bunge baseli egyetemi tanár vizsgálatai szerint, míg a kivételesen ivó apák gyermekeinek csak 8 százaléka, addig a rendszeresen ivók gyermekeinek 16 százaléka, az iszákos apák gyermekeinek 22 százaléka szenved tuberkulózisban! (Vége köv.)

H I R E K.

Az áll. polg. leányiskola gondnoksága és tantestülete e hó 22-én délelőtt fél 11 órakor a Kovács-féle vígadó nagytermében évzáró iskolai ünnepet tart, mely alkalommal dr. Demetrovits Vladimir kir. tanácsos, polgármester ünnepiesen átadja király ő felsége által N. Nemessányi Adél igazgatónőnek a nőnevelés terén hosszú időn át kifejtett érdemes működése elismeréséül legkegyelmesebben adományozott koronás arany érdemkeresztet. Az ünnepély műsora: I. Rész: 1. Az ünnepély megnyitása, mire az ünnepelt küldöttségileg meghívattik. 2. Üdvözlő-dal Hazslinszky Gusztávtól, két szólamban, éneklő az I. és II. osztály énekkara. 3. Az érdemkereszt átadása, üdvözlés a gonoksága, tantestület és növendékek részéről. 4. Igazgató köszönete. 5. Üdvözlő-dal, Schnöller Lajostól, három szólamban, éneklő a III. és IV. osztály énekkara. II. Rész: 1. G. Lamethe „Indiai pósta” négy kézre, zongorán előadják Weil Stefánia III. b) és Bakonyi Margit II. a) oszt. tanulók. 2. a) Mese, Teleki Béla költeménye, szavalja Eisenbarth Erzsébet I. b) oszt. tanuló. b) Jó az Isten, Lampérth Gézától, szavalja Szalontay Irén II. b) oszt. tanuló. 3. Népdalegyveleg, három szólamban, éneklő a III.-IV. osztály énekkara. 4. a) Ének a szeretetről. Ábrányi Emil költeménye, szavalja Koda Mirjana III. b) oszt. tanuló. b) Percnyi csönd, Szász Károlytól, szavalja Kemény Margit IV. oszt. tanuló. 5. Gaál F. II. Rapsodia I. része, zongorán játssza Benedek Márta III. b) oszt. tanuló. 6. Igazgató évvégi jelentése, jutalmak kiosztása és a tanév hivatalos berekesztése. 7. Himnusz két szólamban, éneklő az intézet teljes énekkara. 8. Bizonyítványosztás az iskola osztálytermeiben.

Tanulók kirándulása. A kir. kath. magyar főgimnázium 33 tanulója Császár, Mézáros és Dr. Szabó tanárok vezetése mellett ma indul 10 napra tervezett tanulmányutrá Erdélybe. — A budapesti I. ker. főgimnázium 16 tanulója Dr. Zimányi tanár vezetése mellett e hó 20-án délután Ujvidékre érkezett s a város megtekintése után másnap folytatta tanulmányútját az al Duna vidékére.

Érettségi vizsgálatok. A kir. kath. magyar főgimnáziumban e hó 16—18. Dr. Szele Róbert kir. főigazgató elnöklete alatt tartott érettségi vizsgálatra jelentkezett 29 tanuló közül ez írásbeli alapján 3 tanuló egy évre visszautasítván s 1 visszalépven, szóbelit tett 25; ezek közül jelesen érett 4, még pedig Kemény Alfréd, Molnár József, Révész Lipót, Szabó Géza; jól: 6, egyszerűen érett 11, egy tárgyból 2 óra bukott 3 s egy évre bukott 1. — A gör. kel. szerb főgimnáziumban 34 tanuló közül jelesen érett 5, jól 15, egyszerűen érett

12, két óra visszavetett 7. — A felső kereskedelmi iskolában 21 tanuló közül jelesen érett 1, jól 6, egyszerűen érett 3 s két óra visszavetett 1.

A repülőnapok eredménye. A pünkösdi aviatikai ünnepségek rendező nagybizottsága e hó 14-én közgyűlést tartott, melyen az anyagi eredményről számolt be Göbel Lajos pénztáros; e szerint az összbevétel 40,974 k. 04 f., még pedig a felolvasás és hangverseny után 1466 k., népiünnepély 5040 k. 10 f., repülőnapon 33,468 k. 94 f., ezzel szemben az összkiadás 13,786 k. 18 f., úgy hogy a tiszta jövedelem 26,029 k. 54 f., melyből 25,000 k. a magyar Aeroszövetség részére felküldetett, míg 1029 k. 54 f. még be nem mutatott számlák fedezésére és még esetleg felmerülhető kiadásokra visszatartott.

Az idei sportévad szenzációja lesz a footballmérkőzés amely vasárnap, e hó 22-én d. u. 1/6 órakor lesz az U.T.K. artézi fürdő melletti sporttelepén lesz megtartva és amelyhez a budapesti Terézvárosi Sportclub, a budapestiek népszerű T.S.C. csapata, ez a jeles és kitűnő játékosokból álló nivós csapat jön Ujvidékre, hogy erejét, tudását összemérje az U.T.K. csapatával, melyet a vezetőség az U.T.K. legjobb játékosából fog összeállítani. Izgalmas, szép mérkőzésre van tehát kilátás, melynél szebbet Ujvidéken aligha láttak. A mérkőzést bírókép Dulics Ferenc, a Magyar Labdarugószövetség vizsgázott bírója fogja vezetni.

A f. évben besorozott ujoncok közül azok, a kik családfenntartók, vagy öröklött mezei gazdák és eddig még nem kérték a póttartalékba való helyezetésüket, ez iránti kérvényeket mielőbb adják be, mert a tényleges szolgálat megkezdése után beadott kérvények alapján póttartalékba helyezendő katonákat csakis azon esetben lehet a következő év október haváig a katonai szolgálatból elbocsátani, ha a szabadságolásra törvényes jogot nyújtó ok az illető állománybavétele után keletkezett. Bővebb felvilágosítás a katonaiügyi osztályban nyerhető.

Anyakönyvi hir. Az anyakönyvi hivatalnál e hó 13—20-ig bejelentett születések 15, még pedig 6 fiu, 9 leány; meghalt 20.

Felülfizetések az 1913. jun. 8-án tartott főgimnáziumi hangversenyen: 50 koronát: Dunai hajóraj tisztikara. 20 koronát: Matkovics Béla. 15 koronát: Pesti Magyar Kereskedelmi Bank. 10-10 koronát: Ujvidéki Takarékpénztár, Magyar Kaszinó vigalmi bizottsága. 8 koronát: Zsófia-malom. 7 koronát: Dr. Ámon Pál 5-5 koronát: Gerich István, Szirmai György, Dr. Bruck Géza, Brüll F. F., Orbánné, Dr. Szelezák Lajos, Dr. Kassowitz Ármán, Dr. Kubinyi Károly, Pucics Örnagy, Brunner Ede, Grosszinger János, Ernst és fia, Teubner János, Winkle István, Dr. Lustig Nándor, Dr. Gál Ödön, Dr. Szabó Lajos főügyész, Balassa Henrik, I. ujvidéki előlegezési egylet, Königstättler Dusan. 4-4

SALVATOR kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárterekben. **SCHULTES AGOST** Szinyo-Lipócsi Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

koronát: Tomanné, Filkuka, özv. Michels Gyuláné, Első magyar általános bizt. társ. főügynöksége, Menrath, Illin Dusan, Urbán Ignác, özv. Petzy Popovitsné, Kovács Bódog, Volk Collins százados. 3-3 koronát: Nemessányi A., Profuma Róbert, Bauer Jakab, Pekló Béla, ujvidéki villamossági részv.-társaság, Dr. Belohorszky János, Ipar-és kereskedelmi takarékpénztár, Ábrahám János, Mayer József, Sztefanovics L. fia, Ujvidéki Népbank, Egyesített légszeszgyárak, König S. Mihály, Pekló Béláné, Ott József, Dr. Gruby Rezső, Dr. Altman Manó. 2 korona 40 fillért: Balla Árpádné. 2-2 koronát: Vargáné, N. N., Fábry János, Dr. Radics Dusan, Niedermayer Gyula, Klein Gyula, Székely Ferenc, N. N., Herczeg István, Ochsenfeld Fülöp, Dr. Freund Ede, Novák Terka, Knézy Sándorné, Kluka György, Dr. Vermes, Gieskan Mór, Gyulay Imre, Klein Lipót, Hajós Miksáné, Lovrekovich Ferencné, Dr. Rózsa Miksáné, Jovanovits Péter, Dr. Ofner Mór, Szabó Imréné, Dr. Handler Zsigmond, Radovanovits testvérek. (Vége köv.)

Minden házaszony ingyen kap befőzésre vonatkozó 16 utasítást azon tüzletekben, melyek Dr. Oetker készítményeit árusítják, de kívánatra Dr. Oetker gyára is megküldi levelező lapon való megkeresésre. A legolcsóbb, legegyszerűbb, és bevált eljárás, hogy befőttet a penész és erjedés ellen megóvjuk, Dr. Oetker-féle Salycil-pótlékkal való tartossá tétele, amely szer igen sok esetben kipróbálva, mindenkör kitűnően bevált. Egy 12 filléres csomag elégséges 5 kiló gyömolcs-befőtt, gelee, marmelade, gyümolcsle, uborka stb. részére. Utánzatok visszautasítandók.

gummisarok

tartóssága, rugékonysága, eleganciája utólérhetetlen!

Káty fejlődése. Nagyhorderejű szociális irányú aktus folyt le a mult vasárnap délután; ez alkalommal húzta ki az a száz boldog szegénysorsu lakos, kik a jövőben mint háztulajdonosok fognak szerepelni — a házhelyüknek sorszámat; 72 szerb- és 28 németajku, összesen száz polgártárs aratja le azon igazán

humánus melynek Városi M száz uj h ség két v

A fántja van állatot egy egyik a f kint dühös nosan ke körsétára madik na cirkuszmu séget; a szintén l csak gyer dik, a ha kicsit ne nyerget a roméves kapta, m se tudott csuklója totta rég kapott. A kezelést ből napo féle flujó hogy izza szor trom is érte a ban has: Nelli kis Most má fürdőtés elefánt, h állatkerb délelőtti könyvek denki, ah tár term állni, neh egy pár

Az kert egy madárház sziklaheg időben én sok szép feltűnőbb Igen szé ahol egy tokat, ma lehet lát

N rég a le 0080ZA Próbado

Kö. Éd érkezett uton mo

Felel Laptalaj

humánus s altruisztikus eszme gyümölcsét, melynek magvát az érdemes előljáróság élén Városi Mihály községi jegyző ur vetette el. A száz új ház mindegyik 300 □-öt telken a község két végén fog a közel jövőben felépülni.

A budapesti állatkertnek hat elefántja van. Schol más állatkertben ennyi nagy állatot együtt látni nem lehet. Ezek közül az egyik a hírhedt óriás, a „Sziám“, amely időnkint dühöngeni szokott; a „Kuba“ az általános kedvelt lovagló elefánt, amelynek hátán körsétára lehet indulni az állatkertben; a harmadik nagy elefánt a „Bébi“ szintén szolid és cirkuszmutatványokkal mulattatja a néző közönséget; a félig kinőtt, most 7 éves „Traján“ szintén lovaglásra van betanítva; ez azonban csak gyerekeket hord körül a nyergén. Az ötödik, a hat éves „Fatuma“ még iskolába jár, kicsit nehezen tanul és nem szereti, ha a nyeret a hátára teszik. Legérdekesebb a hároméves „Nelli“. Ezt az állatkert ajándékba kapta, mert beteg volt; reuma kinozta, állni se tudott a lábán, dagadt volt minden térde csuklója. Az elmúlt télen hideg istállóban tartotta régi tulajdonosa a cirkuszbán és csúzt kapott. Az állatkert igazgatója rendszeres gyógykezelést rendelt neki. A fővárosi artézi fürdőből naponta vizet hozatott és fűrésztette, jencsféle flujddal dörzsölte, azután bepólyáztatta, hogy izzadjon. Nehéz sor volt ez a kura, sokszor trombitálva panaszkodott és szomorkodott is érte a szegény tehetetlen kis elefánt. Azonban használt a gyógyítás. Két hét múlva már Nelli kisasszony vígan ugrált és szaladgált. Most már maga kéri korán reggel a langyos fürdőt és alig akar kijönni a vízből. Ez a kis elefánt, ha teljesen felépült, könyvtáros lesz az állatkertben. Kis szekeret fog körül huzni a délelőtti órákban az állatkertben és ezen szép könyvek lesznek, amiket kölcsön vehet mindenki, aki ott olvasni akar. Ez a mozgó könyvtár természetesen kellő ellenőrzés alatt fog állni, nehogy valami buzgó olvasó elemelhessen egy pár könyvet az állatkertből.

Az állatkerti tó. A budapesti állatkert egyik legszebb részlete a tó környéke. A madárház, a pálmaház, az akvárium és a kis sziklahegy fogják körül, mely utóbbiról meleg időben állandóan vizes szökik alá. A tavon sok szép vizimadár látható s ezek között legfeltűnőbb a rózsaszínű flamingók csoportja. Igen szép az akvárium és a pálmaház belseje, ahol egyrészt eleven tengeri és édesvízi állatokat, másrészt gyönyörű forróvidéki növényeket lehet látni.

NESTLÉ FÉLE
régbevált GYERMEKISZT
 a legjobb és legolcsóbb
 DOBOZÁ K 1.80 MINDEN GYÓGSZERTÁRBAN ÉS OROGERIÁBAN
 Próbadozot ingyen küld: HENRI NESTLÉ, Wien I. Biberstr. 202.

Köszönetnyilvánítás.

Édes atyám halála alkalmából hozzám érkezett nagyszámú részvénytárgyalatokért ez uton mondok hálás köszönetet.

PEKLÓ BÉLA.

Felelős szerkesztő: Zanbauer Ágoston.

Laptulajdonos az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt.

509. szám 1913. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. járásbíróságnak 1913. évi 3291. számú végzése következtében Dr. Vermes Imre ügyvéd által képviselt újpesti lpartestület hitelszövetkezet javára 221 k. s jár. erejéig 1913. évi március hó 13-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 690 kor. becsült következő ingóságok, u. m. butor darabok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbíróság 1913-ik évi V. 607 számú végzése folytán 221 k. tőkekötvetelés, ennek 1912 évi december hó 12 napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 70 korona 30 fillér bíróság már megállapított költségek erejéig a már fizetett 200 korona leszámításával leendő megtartására 1913. évi június hó 26-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szűkség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat másik is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt, Ujvidék 1913. évi június hó 11. napján.

Horváth

kir. bir. végrehajtó.

Momirovits P.

Ujvidék, Kossuth Lajos-u. 27.
 (Stefanovits L. fia) házában.

ajánlja nagy választéku női, férfi és gyermek ruhák nyári ujdonságait, továbbá remek pongyola és blouse különlegességeit s minden e szakmába tartozó cikkeit.

Különösen felhívom a n. é. vevő közönség figyelmét rendkívül előnyös áramra valamint pontos és előzékeny kiszolgálásra s a kiváló finom minőségekre, melyekkel a legkényesebb igényeket is minden tekintetben kielégíthetem, miért is kérem szives pártfogását.

18222. szám. kig. 1913.

Hirdetmény.

A régi gimnázium Kossuth Lajos-utcai részén tervezett új üzlethelyiség, továbbá a Rohonyi-féle épület és tűzoltólaktanya helyiségei

1913. évi november 1-től bérbeadandók.

Azok, kik valamely helyiségre igényt tartanak, a tervekbe a mérnöki hivatal vezetőjénél betekinthetnek és részletes felvilágosítást is nyerhetnek.

Tájékoztatóul szolgáljon, hogy a folyó hó 27. napjáig beérkező ajánlatok fölött a városi tanács már másnap dönteni fog.

Ujvidék, szab. kir. város tanácsa,
 1913. évi június hó 10.

Dr. Demetrovits Vladimir s. k.
 kir. tanácsos, polgármester.

Rohitsi

Tempel - forrás. Szénsavdús, diatetikus, oldító asztali ital. - Elősegíti az emésztést és anyagcserét.

Styria - Legteljesebb gyógyforrás. - Indikálva: idült gyomorhurtnál, székrekedésnél, Bright-féle vesebajnál, lépdegánagnál, májbetegségeknél, sárgaságnál, anyagcsere betegségeknél, a legutak hurutos bántalmánál.

Donati - a maga nemében a leggazdagabb tartalmu gyógyforrás legértékesebb hatással. Főképpen indikálva: idült bélhurtnál, obstipációnál, epékőnél, elhízási hajlammal, oszonnál és cukorbetegségeknél.

Legdusabb, természetes magnézium-glaubersósforrások.
 Főraktár Magyarország részére:
 Hoffmann József, Budapest V., Bányász-utca 8.

Állandó alkalmazást,
 fix jövedelmet, talál nyugdíjjogosultsággal, ha tőzsdén jegyzett sorsjegyeknek részletre való eladását a Magyar Bankgyesület R.-T. Budapest, VI. Teréz-kört 27. részére elvállalja. Szakértelem nem kell. Mellékfoglalkozásként is üzhető. Elérhető havijövedelem 5-600 korona.

A Neuschloss-féle Nasicai Tanningyár és Gőzfűrészt. R.-T.

ajánlja

Susine - Gjurgjenováci

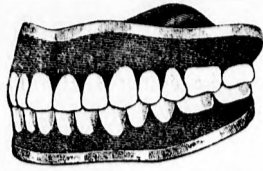
parkettgyárában kizárólag kitűnő minőségű szlávóniai tölgyfából készült

PARKETTÁIT

a legalacsonyabb napi áron. — Közelebbi felvilágosítással szolgál a központi iroda

BUDAPEST, VI., Andrássy-út 19. szám.

Baelke Ugo Berlinből

készít amerikai, svájci és német rendszerű, ki nem szedhető fogpótlékokat, hidat, aranyművet, platina és kautschukból, aranykoronát, szegfogat stb. 24 évi szakszerű működés kifogástalan munkát biztosít. Értekezni lehet naponként Kossuth Lajos-utca 37. sz. (Winkle-palota) II. em. Dr. LORÁND fogorvosi műtermében. :-: Telefon 331.

Wachtl Imre

elsőrangú modern és villamoserőre berendezett fehér, barna és rozsenyér

sütődéjét

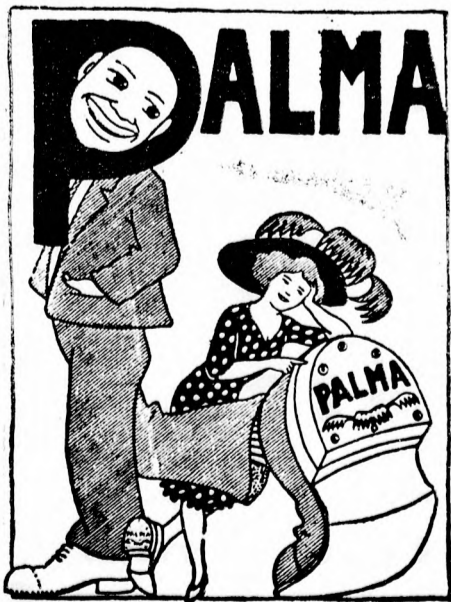
valamint liszt, dara, élesztő és sókereskedését a t. fogyasztó közönség b. figyelmébe ajánlja.

Petőfi-utca 8. sz.

TELEFON 350. TELEFON 350.

PILSNER URQUELL (ősforrás)

A világnak ez a leghíresebb söre nagy palackokban, naponként frissen töltve, á 40 fill. sörraktáromban (Uzspenszka-utca 5.) kapható. Pilsner Urquell poharaként Ujvidéken csakis Obernik József pilsner sörcsarnokában és Zurkovic György „Fehér hajó” vendéglőjében mérnek. Palackokban kapható ELITE kávéházban és Kuborczy M. cukrászdájában. Péterváradon csak Helleis Józsefnél kapható Urquell. Mélykut-vizből készült műveget is igen olcsó áron naponként házhoz szállítok. BAUER GYULA, sörnagykereskedése és jéggyára.

Két szép üzlethelyiség:

egy nagyobb és egy kisebb, a legélénkebb forgalmi utcában, minden szakmának kiválóan alkalmas helyiség bérbeadó. Ugyanitt egy nagy, szép utcai lakás is kapható. Bővebbet nyujt Krón Károly — Népbank — 9—12.

Tanonc.

Két polgári iskolát végzett fiú tanoncnak azonnal felvétetik LUDWIG JÓZSEF fűszerkereskedőnél.

Szőlőbirtokosok

különös figyelmébe!

Ha Forhinnal permetez, Rézkénporral poroz és Bagollal öli a szőlőmolyt:

FORHINT mert a sokszorta megjavított bordói keveréket számtalan köszönő- és elismerő-levél tanúsága szerint mindenütt a legnagyobb megelégedéssel használják. A

FORHIN -nak nincs üledéke, vízbe dobva azonnal oldódik és biztosan pusztítja a perenoszpórákat; egy kész anyag, foalkatrésze rézgálic, tapadóképessége oly nagy, hogy bármely harmatnál permetezhet vele; használata óriási munka- és pénzmegtakarítást jelent, mert az anyag teljesen kész;

Gyümölcskertészek használjanak saját érdekükben Californiai lét, a gyümölcsrovarok elleni védekezésre rovarenyvet minden kártékony rovar lekötésére, rovarfogó övet az összes kártékony rovarok elfogására, Laurinát a rovarok ellen nyári védekezésre, Lauril Karbolineumot a rovarok elleni téli védekezésre, Lauril oltóviaszt az oltványok nemesítésére, Ichneumint a szöngé virágok permetezésére, Nicotin Quassiakivonatot faiskolák permetezésére, Topomort mezei egerek pusztítására, Pampilt rovarok és darazsak eltozására, Tessék mindenben cikkekről, kímé- ritő leírást és használati utasítást kéri, melyet ingyen és bérmentve küld az összes érdeklődőknek a

FORHIN szőlőpermetezési anyaggyár Budapest, VI., Váci-út 93. v.

valamint képviselője: ROSENBERG ADOLF, Bácsalmás.

I-SZOR kevesebb a gond,
II-SZOR kevesebb a munka,
III-SZOR kevesebb a munkabér!

Mit kiabál?

hiszen mindenki tudja már, hogy a

MÁGNÁS

CIPŐKRÉM

Minősége kitünő. puhit, tisztít, fényesít.

Gyártja HERCZEG és GEIGER csász. és kir. udvari szállító Budapest. KAPHATÓ MINDENÜTT.

Nyomatott »Gutenbergnyomda« Ujvidék.